

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3.3: ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΩΝ

Διάρκεια
25 λεπτά**Υλικά**

- Μεγάλα φύλλα χαρτί
- Μαρκασόροι
- Σενάριο του παιχνιδιού ρόλων (Φύλλο εργασίας 3.2)

Μαθησιακοί στόχοι

Οι μαθητές/-ριες:

- να εντοπίσουν τα εμπόδια που συχνά δυσκολεύουν τους ανθρώπους να αντιταχθούν στην ΕΒ (άγνοια, φόβος ή εντύπωση ότι πρόκειται για «προσωπικό ζήτημα»)

- να αναζητήσουν τρόπους με τους οποίους μπορούν να αντιδρούν σε περιστατικά ΕΒ σε συντροφικές σχέσεις χωρίς να διακινδυνεύουν την ασφάλειά τους
- να κατανοήσουν πώς μπορούν να προστατεύσουν τον εαυτό τους και άλλα άτομα από την ΕΒ στις συντροφικές σχέσεις.

Προτεινόμενη βήμα-προς-βήμα διαδικασία

- 1) Παρουσιάστε τη δραστηριότητα εξηγώντας ότι η άσκηση θα βοηθήσει τους/τις μαθητές/-ριες να σκεφτούν μερικούς αποτελεσματικούς τρόπους αντίδρασης σε περιστατικά ΕΒ στις συντροφικές σχέσεις. «Παρευρισκόμενος/-η» είναι το άτομο που γίνεται μάρτυρας κακοποίησης και, ενώ το ίδιο μπορεί ποτέ να μην διέπραττε ή να μην ανεχόταν την κακοποίηση, η αδράνειά του μπορεί να συμβάλει στη συνέχισή της. Πολλές φορές οι άνθρωποι δυσκολεύονται να αντιδράσουν ή να πουν τη γνώμη τους σε τέτοιες καταστάσεις: συχνά μπορεί να αισθάνονται ότι κινδυνεύουν, μπορεί να ντρέπονται να πουν τη γνώμη τους ή να αντιδράσουν μπροστά στους/στις συνομηλίκους/-ες τους ή μπορεί απλώς να μην ξέρουν τι να πουν ή τι να κάνουν όταν βρίσκονται μπροστά σε μια τέτοια κατάσταση. Οι παράγοντες που μπορεί να εμποδίζουν ένα άτομο να παρέμβει ή να εκφράσει την αντίθεσή του στην κακοποίηση είναι πολύπλευροι και περιλαμβάνουν: το φόβο ότι μπορεί να διατρέξεις κίνδυνο, την κοινωνική τιμωρία επειδή εξέφρασες διαφορετική γνώμη, το γεγονός ότι δεν έχεις την αυτοπεποίθηση ή τα κατάλληλα λόγια για να αντιπαρατεθείς και, τέλος, το γεγονός ότι οι κοινωνικοί, σχολικοί και άλλοι θεσμικοί κανόνες σου συστήνουν «να κάθεσαι στ' αυγά σου».
- 2) Ζητήστε από τους/τις μαθητές/-ριες να ανατρέχουν στο σενάριο του παιχνιδιού

ρόλων κατά τη διάρκεια αυτής της άσκησης.

- 3) Ξεκινήστε με τις εξής ερωτήσεις:
 - Γιατί νομίζετε ότι η Εβελίνα δεν ζήτησε βοήθεια από κάποιο άτομο;
 - Πώς αντέδρασαν στην κακοποίηση οι παρευρισκόμενοι/-ες (οι φίλες και οι φίλοι του ζευγαριού) της ιστορίας;
 - Γιατί νομίζετε ότι δεν αντέδρασαν οι παρευρισκόμενοι/-ες; (π.χ. επειδή δεν αναγνώρισαν την κακοποίηση, φοβήθηκαν, δεν τους ζητήθηκε να παρέμβουν ή τους ήταν δύσκολο να αντιδράσουν επειδή δεν ήξεραν τι να κάνουν)
- 4) Στη συνέχεια ρωτήστε τους/τις μαθητές/-ριες:
 - Πόσοι/-ες από εσάς νομίζετε ότι οι φίλες/-οι έπρεπε να παρέμβουν;
 - Πόσοι/-ες από εσάς νομίζετε ότι οι φίλες/-οι ΔΕΝ έπρεπε να παρέμβουν;
- 5) Ζητήστε από τις δύο ομάδες (εκείνων που υποστηρίζουν την παρέμβαση κι εκείνων που διαφωνούν) να συζητήσουν μεταξύ τους, προσπαθώντας να πείσουν την άλλη ομάδα για την άποψή τους. Ζητήστε από τους/τις μαθητές/-ριες να εστιάσουν στο ΠΩΣ μπορούν να παρέμβουν οι φίλες/-οι (Πώς πρέπει να προσεγγίσουν την Εβελίνα, τι συμβουλές πρέπει να της δώσουν; Πώς πρέπει να προσεγγίσουν το Γιώργο, τι συμβουλές πρέπει να του δώσουν;).

Αναμενόμενο αποτέλεσμα και κλείσιμο της δραστηριότητας

- Θυμίστε στους/στις μαθητές/-ριες ότι πριν παρέμβουν πρέπει να είναι σίγουροι/-ες ότι ο τρόπος που επέλεξαν είναι ασφαλής και ότι δεν εκθέτουν σε κίνδυνο τον εαυτό τους και/ή τους/τις φίλους/-ες τους.
- Μπορεί να είναι πολύ δύσκολο να προσφέρουμε υποστήριξη σε κάποιον/-α φίλο/-η που βρίσκεται σε σχέση κακοποίησης, αλλά το να ξέρει ότι έχει τη στήριξή μας μπορεί να τον/τη βοηθήσει να πάρει τις σωστές αποφάσεις.
- Παρομοίως, δεν είναι εύκολο να αντιπαρατεθούμε με κάποιον/-α φίλο/η για τη βίαιη συμπεριφορά του/της, αλλά όταν δεν μιλάμε λαμβάνει το μήνυμα ότι η κακοποίηση είναι κάτι αποδεκτό. Η κουβέντα γύρω από αυτά τα ζητήματα μπορεί να κάνει τεράστια διαφορά. Μπορεί όχι μόνο να βοηθήσετε τον/τη φίλο/-η σας να καταλάβει ότι αυτό που κάνει είναι λάθος και να τον/την βοηθήσετε να θέλει να αλλάξει τη συμπεριφορά του/της.
- Οι μαθητές/-ριες αν βιώσουν οποιουδήποτε είδους βία ή αν ανησυχούν για την ασφάλεια και την ευημερία ενός άλλου ατόμου, θα πρέπει να μιλήσουν όσο πιο σύντομα γίνεται σε κάποιο ενήλικο άτομο που εμπιστεύονται (καθηγητή/-ρια, γονιό κ.λπ).